

VALSTYBĖS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS IR ĮVAIKINIMO TARNYBA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

TOLERANCIJOS KORUPCIJAI IR TARNYBINĖS ETIKOS PAŽEIDIMAMS APKLAUSA 2022 M.

Korupcijos prevencijos tikslas - siekti, kad valstybės ir savivaldybių įstaigų veikla būtų nešališka ir skaidri. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) puoselėja nepriekaištingą reputaciją, siekia didinti visuomenės pasitikėjimą ja ir visu viešuoju sektoriumi bei suteiktų įgaliojimų ribose užkirsti kelią bet kokioms korupcijos apraiškoms. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – Įstatymas) 12 straipsniu bei siekiant įstatyme įtvirtintų tikslų, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo Tarnyboje, pagal Tarnybos korupcijos rizikos valdymo ir skaidrumo didinimo 2021–2025 metų programą (Tarnybos direktoriaus įsakymas Nr. BV-454) ir įgyvendinant 2021-2022 metų Korupcijos prevencijos priemonių plano 3 uždavinio „Korupcijos rizikos veiksnių nustatymas ir šalinimas arba mažinimas“ 6 punktą nuo 2022-04-01 iki 2022-04-29 organizuota prevencinė priemonė – Tarnybos darbuotojų apklausa tolerancijos korupcijai nustatyti.

TYRIMO TIKSLAS - nustatyti Tarnybos darbuotojų požiūrį į korupciją ir tarnybinės etikos pažeidimus, ar plačiai šie reiškiniai yra paplitę, koks darbuotojų pasirengimas dalyvauti įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones Tarnyboje.

TYRIMO DALYVIAI – 106 darbuotojai.

TYRIMO BŪDAS – 36 klausimų anoniminė anketa.

ANKETOS PILDYMO TRUKMĖ - anketai užpildyti buvo skirta 20 darbo dienų, t. y. laikotarpis nuo 2022-04-01 iki 2022-04-29.

2022 m. tyrime dalyvavo 106 dalyviai, iš kurių 64,2 proc. asmenų Tarnyboje dirba nuo 2 iki 10 metų. 81,1 proc. respondentų karjeros valstybės tarnautojai. 80,2 proc. atsakinėjusių asmenų neturi pavaldžių asmenų. Anketas užpildė: 14 vyrų ir 92 (86,8 proc.) moterys. 65,1 proc. respondentų yra 31-50 metų amžiaus. 49,5 proc. anketas užpildžiusių asmenų nurodė, kad dirba reagavimo į galimus vaiko teisių pažeidimus, atstovavimo atvejo vadybos procese, srityse. 21 proc. nurodė „kita“.

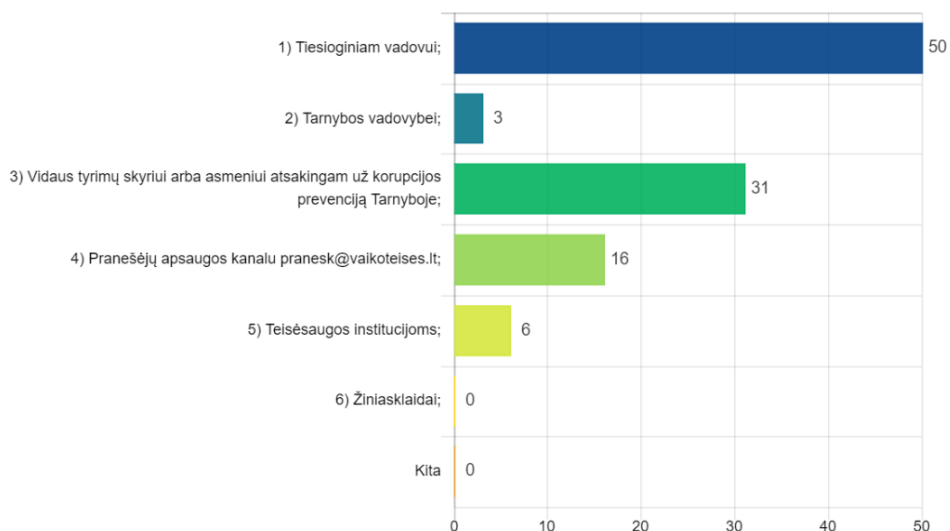
2022 m. apklausoje dalyvavo beveik tris kartus mažiau Tarnybos darbuotojų nei 2021 m. 2021 m. tyrime dalyvavo 272 dalyviai, iš kurių 19,9 proc. asmenų Tarnyboje dirbo daugiau nei 11 m. Atsakymus pateikė 37 vyrai ir 235 moterys. Respondentų vidutinis amžius buvo 42,8 m..

Dėl korupcijos prevencijos sąmoningumo lygio nustatymo

Tyrimo metu nustatyta, kad 99,1 proc. apklaustųjų žino, kas yra korupcija. 84 proc. atsakiusių asmenų žino, kur kreiptis siekiant pranešti apie korupcijos atvejus. 1,9 proc. mano, kad nėra prasmės pranešti, apie korupcinius atvejus, o 2,8 proc. dar nežinotų, kam pranešti.

2022 m. 69, 8 proc. apklaustųjų sužinoję apie galimą korupciją Tarnyboje arba tiesiogiai susidūrus su korupcijos apraiškomis praneštų apie korupciją, Tarnyboje, 2,8 proc. asmenų nepraneštų apie korupciją Tarnyboje. Pagal klausimą, jei susidurtumėte su korupcijos apraiškomis darbe kam praneštumėte, 47,2 proc. apklaustųjų atsakė, kad praneštų tiesioginiam vadovui, 29,2 proc. informuotų Vidaus tyrimų skyrių arba asmenį atsakingą už korupcijos prevenciją Tarnyboje, 15.1 proc. praneštų Pranešėjų apsaugos kanalu pranesk@vaikoteises.lt, o 5,7 proc. - teisėsaugos institucijoms. 2022 m. lyginant su 2021 m. matyti aiški tendencija, kad daugiau nei 65 proc. dalyvavusių apklausoje asmenų sužinoję apie korupciją praneštų apie ją atitinkamiems subjektams.

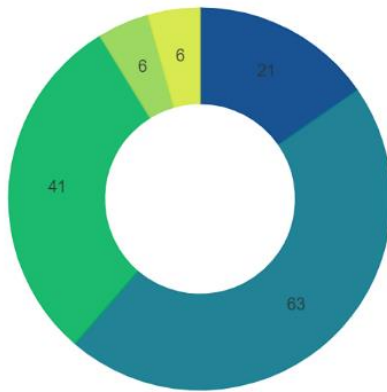
Jei susidurtumėte su korupcijos apraiškomis darbe kam praneštumėte apie tai?

2022 m. 92,4 proc. apklaustųjų nurodė, kad nenori dalyvauti korupcijos prevencijos veikloje. Apie Tarnyboje vykdomas korupcijos prevencijos priemones girdėjo maždaug pusę apklaustųjų (55, 7 proc.). 33 proc. žino apie korupcijos prevencijos priemones iš Tarnybos interneto svetainės ir/ar Tarnybos Intraneto. 1,9 proc. apklaustiesiems yra nesvarbu, kaip korupcijos prevencijos veikla bus vykdoma. 9,4 proc. negirdėjo apie Tarnyboje vykdomas korupcijos prevencijos priemones. 2021 m. 74,9 proc. apklaustųjų nurodė žinantys apie Tarnyboje vykdomas korupcijos prevencijos priemones. 2021 m. 52 proc. apklaustųjų nežinojo, ar jie norėtų dalyvauti antikorupcinėje, skaidrumą didinančioje veikloje, o 44 proc. apklausoje dalyvavusieji nurodė pageidaujantys dalyvauti antikorupcinėje veikloje. Taigi, galima daryti išvadą, kad noras dalyvauti korupcijos prevencijos veikloje mažėja.

2022 m. kokiomis prevencinėmis priemonėmis pasinaudotų darbuotojai susidūrę su korupcija: 46 proc. apklaustųjų atsakė, kad šviečiamosiomis priemonėmis, 29,9 proc. - užkertančiomis korupcijai kelią, 15,3 proc. - baudžiamosiomis priemonėmis, o 4,4 proc. asmenų apie korupcijos atvejį paviešintų informacinėse priemonėse.

Nurodykite, kokiomis korupcijos prevencijos priemonėmis pasinaudotumėte susidūrę su korupcija?

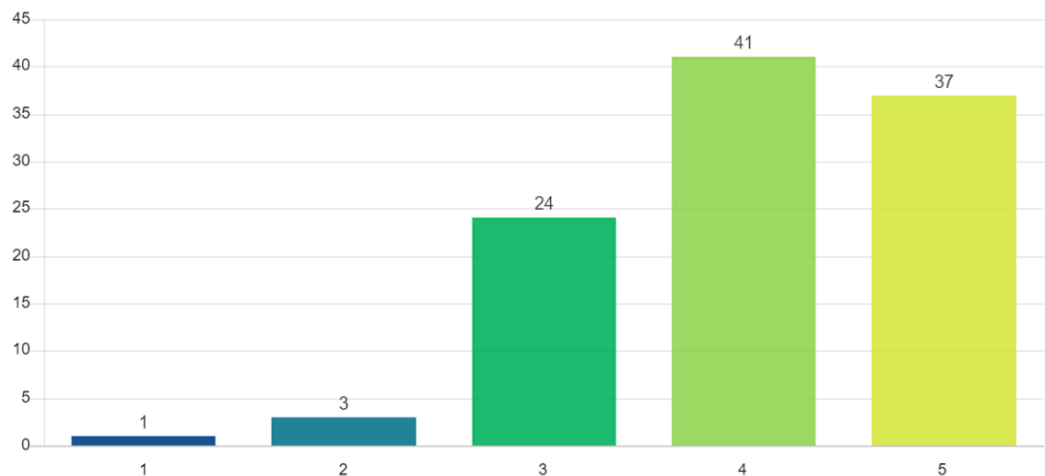

- 1) Baudžiamosiomis priemonėmis (praneščiau teisėsaugos institucijoms);
- 2) Svečiamosiomis priemonėmis (įspėčiau, patarčiau nedaryti pažeidimo ir pan.);
- 3) Priemonėmis, užkertančiomis kelią korupcijai (teikčiau pasiūlymus asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją, siekiant atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečioje srityje, teikčiau Tarnybos administracijai teisės aktų
- 4) Paviščiau informacinėse priemonėse apie korupcijos atvejį;
- 5) Kita

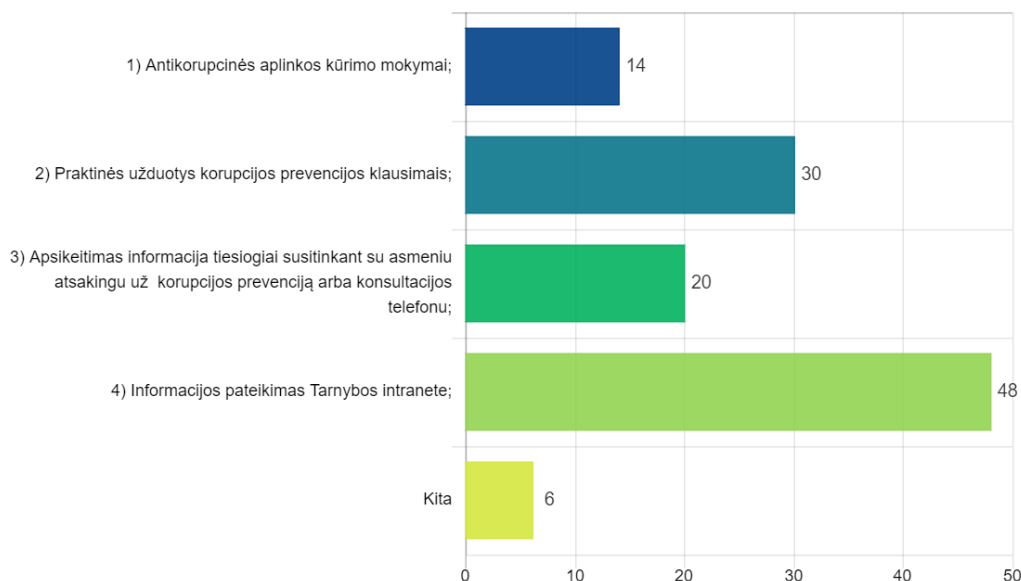
2022 m. 48,5 proc. apklaustųjų žino, koks Tarnyboje asmuo yra atsakingas už korupcijos prevenciją, tačiau vis dar 41,4 proc. nurodė nežinantys. Kokios informacijos norėtų apie korupcijos prevenciją gauti daugiau apklaustieji (40,7 proc.) atsakė, kad informacijos Tarnybos Intranete pakanka. 25,4 proc. atsakė, kad norėtų gauti praktinių užduočių korupcijos prevencijos tema. 16,9 proc. darbuotojų apsikeistų informacija tiesiogiai susitinkant su asmeniu atsakingu už korupcijos prevenciją arba konsultacijos telefonu metu. Apklauso duomenys rodo, kad Tarnyboje tikslinga ir toliau periodiškai priminti kur kreiptis sužinojus apie korupcijos atvejį, koks asmuo atsakingas Tarnyboje už korupcijos prevencijos veiklą, priminti apie galimybę konsultuotis su asmeniu atsakingu už korupcijos prevenciją, jei darbuotojai turi įtarimų ar pranešimų apie galimus korupcijos atvejus.

Kaip vertina korupcijos prevencijos veiklą Tarnyboje, apklaustieji atsakė: 34,9 proc. - labai gerai, 38,7 proc. - gerai, 22,6 proc. - neblogai, 2,8 proc. - blogai, 0,9 proc. - labai blogai.

Kaip vertinate korupcijos prevencijos veiklą Tarnyboje? Įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia „blogai“, 5 – „labai gerai“.

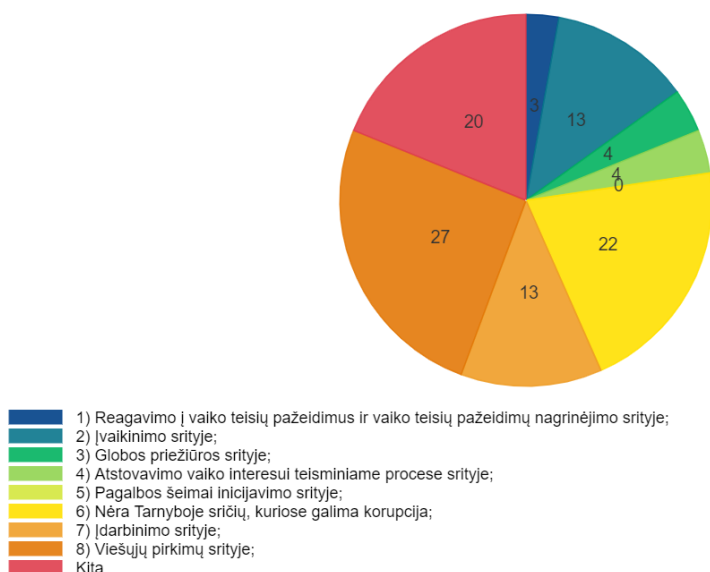

Kokios informacijos apie korupcijos prevenciją norėtumėte gauti daugiau?

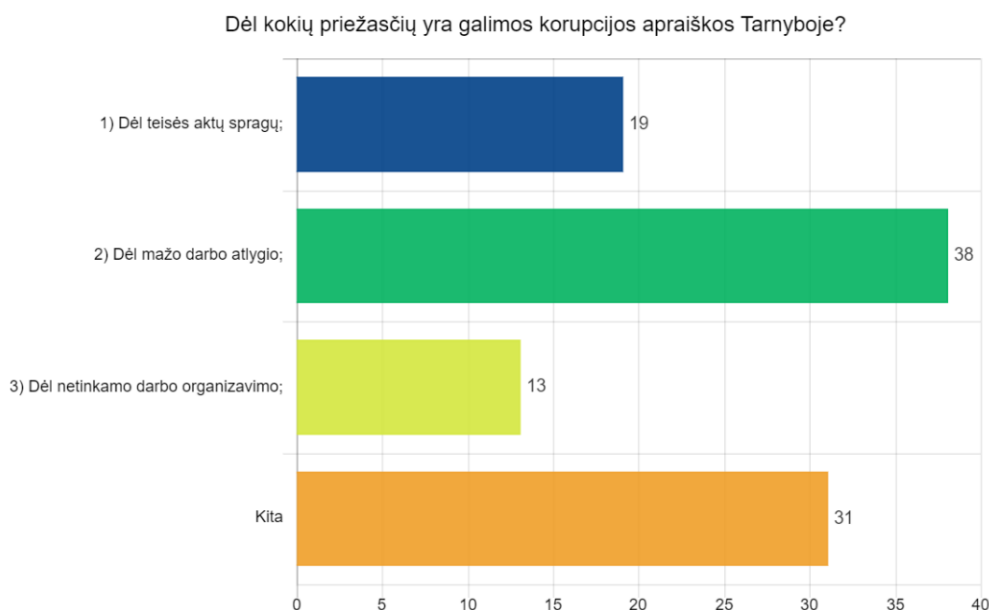
Tarnybos darbuotojų paklausus, kaip reikėtų elgtis, kai klientai, verslo ar kitų įstaigų atstovai teikia / siūlo neteisėtą atlygį, 65,1 proc. apklaustųjų žino kaip elgtis, 35 proc. tiksliai nežino, bet žino kur gali rasti informaciją kaip reikėtų elgtis. Darbuotojai mano, kad daugiausiai korupcijos apraiškų gali būti viešųjų pirkimų srityje (25,5 proc.), 20,8 proc. mano, kad nėra Tarnyboje tokios srities, kur galima korupcija. 18,9 proc. pasisakė „kita“ (visose srityse, nežino, nesidomi, negali pasakyti ir pan.) ir po 12,3 proc. mano, kad įvaikinimo srityje ar įdarbinimo srityje galimos korupcijos apraiškos.

Jūsų nuomone, kuriose Tarnybos veiklos srityse yra galima korupcija ?

Daugelis apklaustųjų (37,6 proc.) mano, kad korupcijos atsiradimo priežastis galėtų būti mažas atlyginimas, kuris gali įtakoti korupcijos atsiradimą Tarnyboje. 30,7 proc. mano „kita,, (dėl

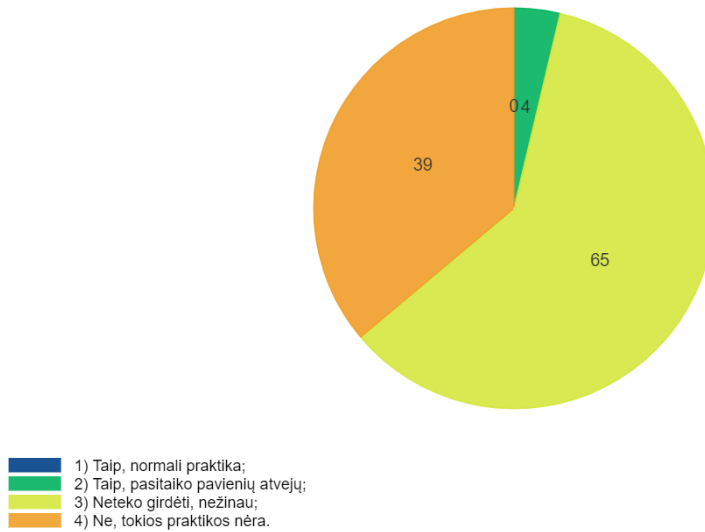
nesąžiningumo, netinkamo darbo, pažinčių, klientų atsilyginimo ir pan.). 18,8 proc. mano, kad korupcijos apraiškos galimos dėl teisės aktų spragų ir 12,9 proc. mano, kad korupcijos apraiškos galimos dėl netinkamo darbo organizavimo.

2022 m. į klausimą darbuotojai apie tai, ar jiems žinoma, kai kolegoms, kitiems Tarnybos darbuotojams už darbą asmenys atsidėkoja pinigais, “dovanomis” ar paslaugomis už jiems rūpimų klausimų išsprendimą, 60,2 proc. apklaustųjų atsakė, kad nieko nežino apie tokius atvejus, 36,1 proc. darbuotojai atsakė, kad tokios praktikos nėra. 3,7 proc. apklaustųjų atsakė, kad pasitaiko pavienių atvejų, kai atsidėkojama Tarnybos darbuotojams.

2021 m. 90 proc. atsakiusiųjų tvirtino, kad Tarnyboje jam ar kolegai nebuvo siūlomas kyšis. Vis gi 10 proc. 2021 m. nurodė, kad jam ar kolegai buvo siūlomas kyšis. Pastebėtina, kad didžioji dalis apie tai nurodžiusių asmenų – 19 (t. y. 70,4 procentai), niekur apie tai nepranešė. Šiais metais pastebėta, kad apie 60 proc. atsakiusiųjų įvardino nežinantys apie tokius atvejus, kad būtų duotas kyšis ir daugiau kaip 36 proc. patikino, kad tokių atvejų iš viso nėra.

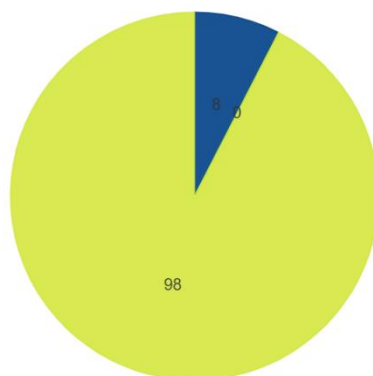
Ar Jūsų nuomone, yra atvejų, kai Jūsų kolegoms, kitiems Tarnybos darbuotojams už darbą asmenys atsidėkoja pinigais, "dovanomis" ar paslaugomis už jiems rūpimų klausimų išsprendimą?

2022 m. į klausimą, ar buvo atvejais, kai darbuotojui už atliekamą darbą buvo pasiūlytas neteisėtas atlygis (dovana, pinigai ar paslauga) 92,5 proc. darbuotojų atsakė, kad niekas nesiūlė. 7,5 proc. atsakė, kad pasitaikė atvejų, bet atsisakė siūlomų „dovanų“. Į klausimą kaip dažniausiai buvo atsilyginama už darbą, 66 proc. atsakė, kad niekas niekaip neatsilygino, 28,3 proc. atsakė „kita“ (gauna atlyginimą, neatliko tokio darbo, tokio atvejo nebuvo ir pan.), 4,7 proc. pasakė, kad buvo atsiskaityta pinigais. Dėl siūlymo neteisėtą atlygį duoti tiesioginiams vadovams ir (arba) Tarnybos vadovybei, 89,6 proc. apklaustųjų atsakė, kad atlygio tiesioginiam vadovui ir (arba) Tarnybos vadovybei nesiūlė, nes turi tvirtą nusistatymą prieš korupciją, 10,4 proc. atsakė, kad nesiūlė, nes tai baudžiama.

2021 m. į klausimą, kaip atsilygina klientai už suteiktas paslaugas, 80,1 proc. apklaustųjų nurodė atsakymą – kita (dažniausias atsakymas, kad žodine padėka arba neatsilygina). 2 asmenys atsakė, kad klientai atsilygina pinigais, 6 asmenys nurodė, kad atsilyginama dovanų čekiu, 27 asmenys nurodė, kad gauna saldumynus, 19 – arbatą, kavą, 4 –alkoholinius gėrimus. Tuo tarpu šiais metais, į klausimą kaip buvo atsilyginta už atliekamą darbą, 66 proc. apklaustųjų nurodė, kad niekas niekaip neatsilygino, 28,3 proc. atsakė „kita“ (gauna atlyginimą, neatliko tokio darbo, tokio atvejo nebuvo ir pan.). 5 asmenys (4,7 proc.) šiais metais atsakiusiųjų nurodė, kad buvo atsiskaityta pinigais, tuo tarpu praėjusiais metais – 2 asmenys. Pastebėtina, kad šiais metais nė vienas atsakęs asmuo nenurodė, kad būtų atsilyginama saldumynais, arbata, kava ar alkoholiniais gėrimais.

Ar buvo atvejais, kai Jums už atliekamą darbą buvo pasiūlytas neteisėtas atlygis (dovana, pinigai ar paslauga)?

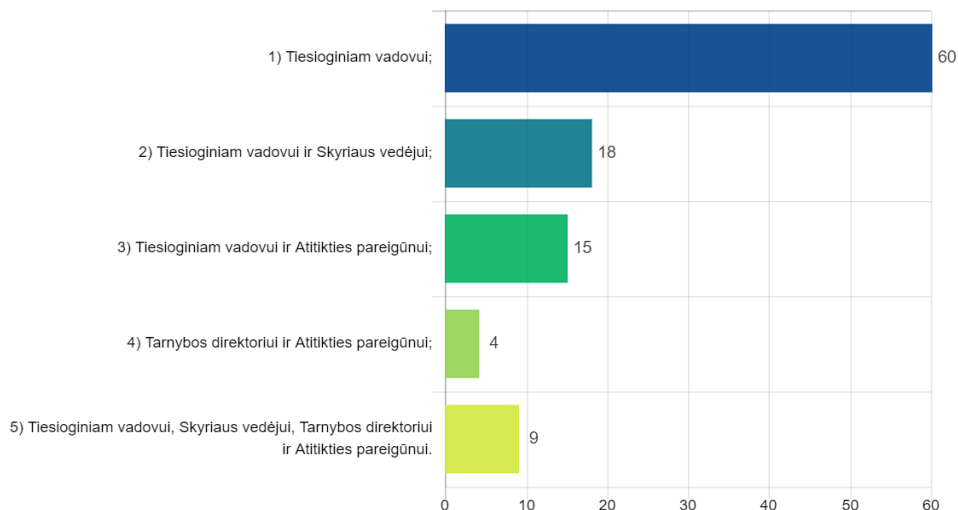

- 1) Taip, pasitaikė, bet atsisakiau;
- 2) Taip, pasitaikė ir tai toleruoju;
- 3) Niekas nesilė.

2022 m. apklausos metu nustatyta, kad 60,3 proc. žino Tarnyboje veikiančią pranesk@vaikoteises.lt vidinį informacijos apie pažeidimus kanalą, 24 proc. apklaustųjų žino Tarnyboje nustatytą dovanų politikos tvarką, 34,9 proc. apklaustųjų žino, kaip Tarnyboje vykdoma privačių interesų deklaravimo kontrolė, 8,4 proc. nežino, kokių priemonių reiktų Tarnyboje korupcijos prevencijos srityje. Praėjusiais metais 53, 44 proc. maždaug pusė apklaustųjų nurodė, kad žino Tarnyboje veikiančią vidinį informacijos apie pažeidimus kanalą. Taigi, šiomet didesnis procentas darbuotojų nurodė žinantys vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą.

Apklausos metu 92,5% apklaustųjų atlikdami tarnybines funkcijas, jei iškiltų viešųjų ir privačių interesų konfliktas (interesų konflikto situacijoje) žino kaip elgtis ir kur kreiptis. 2021 m. tik 34,9 proc. apklaustųjų žinojo kaip elgtis, jei iškiltų viešųjų ir privačių interesų konfliktas. 2022 m. 80,2 proc. apklaustųjų praneštų apie iškilusį viešųjų ir privačių interesų konfliktą. 56,6 proc. apklaustųjų darbuotojų praneštų tiesioginiam vadovui, o 17 proc. ir tiesioginiam vadovui, ir Skyriaus vedėjui. 3,8 proc. praneštų Tarnybos direktoriui Atitikties pareigūnui. Jeigu vadovas paskirtų spręsti klausimą dėl asmens pranešimo/prašymo, kuris yra artimas draugas 60,4 proc. apklaustųjų atsisakytų vykdyti užduotį (nusišalintų) ir apie tai žodžiu informuotų savo tiesioginį vadovą ir savo skyriaus vedėją. Dėl nusišalinimo tvarkos, kokia tvarka reikėtų nusišalinti nuo tarnybinių pareigų atlikimo esant viešųjų ir privačių interesų konfliktui 48,1 proc. žino, kur tokią informaciją rasti, 12,3 proc. apklaustųjų nežino.

Jeigu atsakėte, kad praneštumėte, nurodykite kam praneštumėte, kad atliekant tarnybines funkcijas Jums iškilo viešųjų ir privačių interesų konfliktas?

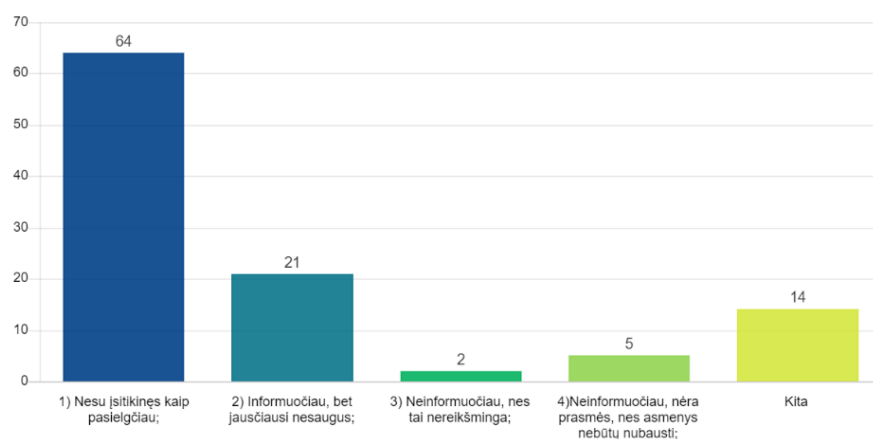

Tolerancijos tarnybinės etikos pažeidimams lygis

2022 m. dėl tarnybinės etikos pažeidimų 77,4 proc. darbuotojų nurodė, kad nesusidūrė su tarnybinės etikos pažeidimo atvejais. 19,8 proc. atsakė, kad žino tokius atvejus. 64 proc. asmenų nurodė nežinantys kaip pasielgtų (ar praneštų), jei kolega padarytų etikos pažeidimą, 4,7 proc. nepraneštų apie tarnybinės etikos pažeidimus, nes darbuotojai vis tiek nebūtų nubausti. 1,9 proc. nepraneštų apie tarnybinės etikos pažeidimus, nes tai nereikšminga, o 19,8 proc. praneštų, bet jaustųsi nesaugūs, 13,2 proc. nurodė „kita“ (priklausytų nuo pažeidimo).

2021 m. dėl tarnybinės etikos pažeidimų daugiau nei pusė apklausoje dalyvavusių darbuotojų nurodė, kad jų darbo aplinkoje nėra buvę tarnybinės etikos pažeidimo atvejų (76,8 proc. asmenų). Jei kolega padarytų tarnybinės etikos pažeidimą apie tai net 77,9 proc. praneštų tiesioginiam vadovui. Tuo tarpu šiais metais 64 proc. asmenų nurodė nežinantys kaip pasielgtų (ar praneštų), jei kolega padarytų etikos pažeidimą, nors praėjusiais metais apklaustųjų panašus procentas (77,9 proc. asmenų) būtų pranešę tiesioginiam vadovui.

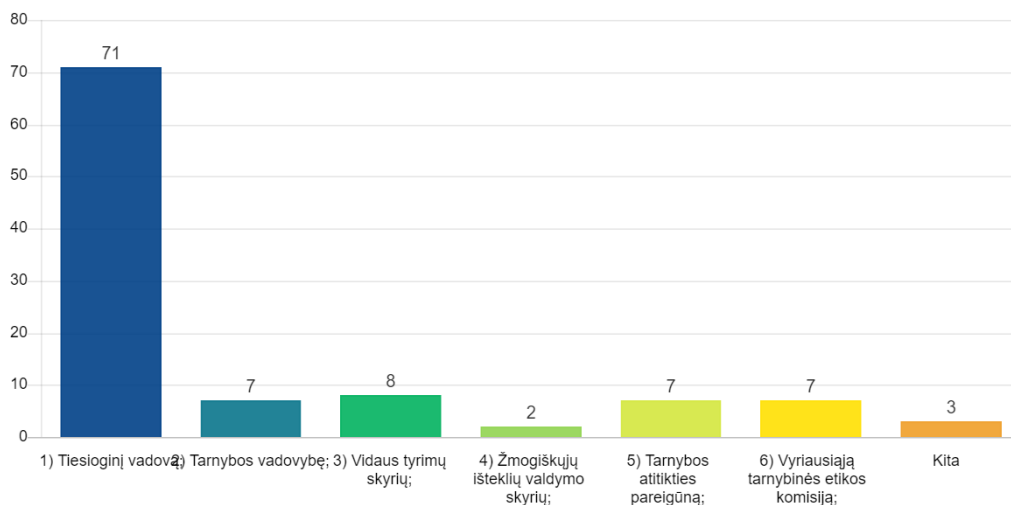
Ar Jūsų informuotumėte, jei jūs ar kolega padarytų tarnybinės etikos pažeidimą?

2022 m. ką informuotų apie tarnybinės etikos pažeidimus net 67,6 proc. darbuotojų nurodė, kad praneštų tiesioginiam vadovui, 7,6 proc. praneštų Vidaus tyrimų skyriui, 6,7 proc. - Tarnybos vadovybei, 6,7 proc. - Tarnybos Atitikties pareigūnui, 6,7 proc. - Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

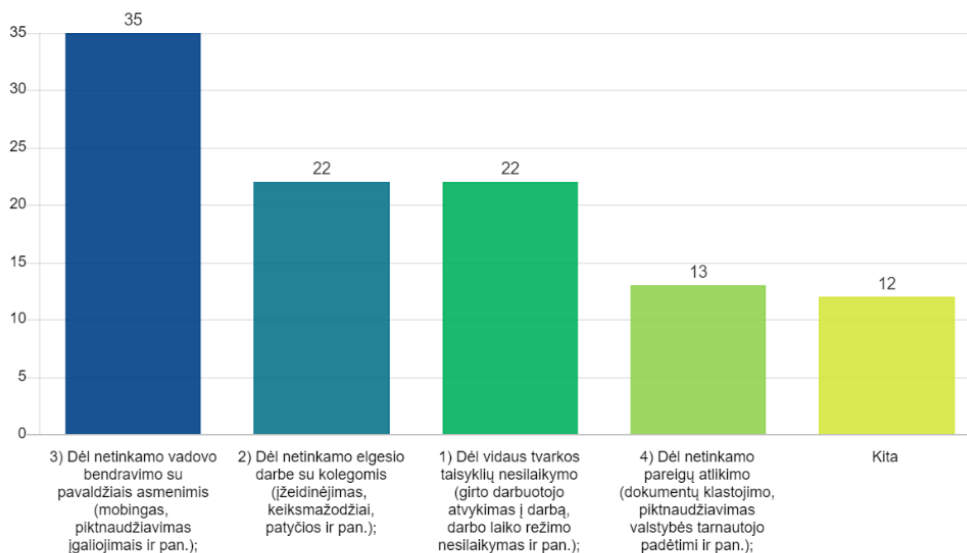

Ką informuotumėte apie tarnybinės etikos pažeidimą?

Dėl kokių priežasčių Tarnyboje dažniausiai galimi tarnybinės etikos pažeidimai, 33,7 apklaustųjų atsakė, kad dėl netinkamo vadovo bendravimo su pavaldžiais asmenimis (mobingas, piktnaudžiavimas įgaliojimais ir pan.), 21,2 proc. nurodė, kad dėl netinkamo elgesio darbe su kolegomis (įžeidinėjimas, keiksmazodžiai, patyčios ir pan.), 21,2 proc. atsakė, kad dėl vidaus tvarkos taisyklių nesilaikymo (girtu darbuotojo atvykimas į darbą, darbo laiko režimo nesilaikymo ir pan.), 12,5 proc. atsakė, kad dėl netinkamo pareigų atlikimo (dokumentų klastojimo, piktnaudžiavimo valstybės tarnautojo padėtimi ir pan.). Manytina, kad apie galimus tarnybinės etikos pažeidimus daugiau nei pusę apklaustųjų nežino kaip pasielgs ar pranešti dėl to, kad net 33,7 porc. apklaustųjų atsakė, kad šie pažeidimai galimi dėl netinkamo vadovo bendravimo su pavaldžiais asmenimis ir darbuotojai jaučiasi priklausomi nuo tiesioginio vadovo sprendimų.

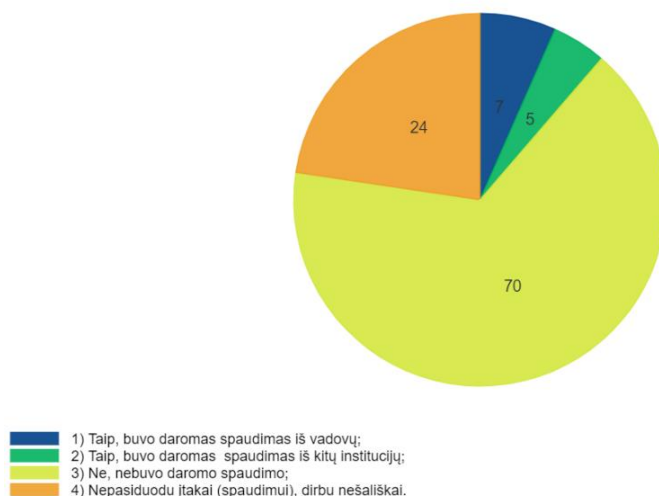
Dėl kokių priežasčių Tarnyboje dažniausiai, Jūsų nuomone, galimi tarnybinės etikos pažeidimai?

Dėl situacijų darbe, kai darbuotojui ar kitiems darbuotojams buvo daroma įtaka (spaudimas) dėl atitinkamo sprendimo priėmimo, 66 proc. apklaustųjų paaiškino, kad nebuvo jokio

spaudimo darbe, 22,6 proc. nurodė, kad yra nešališki, 6,6 proc. atsakė, kad buvo spaudimas iš vadovų, o 4,7 proc. patiria spaudimą iš kitų institucijų.

Ar buvo situacijų darbe, kai Jums ar kitiems darbuotojams buvo daroma įtaka (spaudimas) dėl atitinkamo sprendimo priėmimo?

Įvertinus 2022 m. apklausos rezultatus, darytina išvada, jog Tarnybos darbuotojų korupcijos netoleravimo lygis yra *aukštesnis už vidutinį*, o korupcinio pobūdžio veikų pasireiškimo galimybė Tarnyboje pagal apklaustųjų nuomones galima vertinti, kad yra nedidelė. Tarnyboje būtina tęsti darbuotojų antikorupcinį švietimą, organizuoti darbuotojų mokymus, pateikti informaciją Tarnybos Intranete, periodiškai priminti darbuotojams, kad yra galimybė pasidalinti su korupcijos prevencija susijusia informacija, tiesiogiai susitinkant su asmeniu atsakingu už korupcijos prevenciją arba konsultacijos telefonu metu. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas mokymui tų darbuotojų, kurie susiduria su didesne korupcijos rizika, priima galutinius sprendimus. Darbuotojams periodiškai primintina korupcijos prevencijos svarba nuo Tarnybos direktoriaus iki kiekvieno Tarnybos darbuotojo, siekiant ne tik Tarnybos nepriekaištingos reputacijos, bet ir skaidrios darbo kultūros kūrimo, antikorupcinių nuostatų įgyvendinimo.

Kaip jau apklausos apibendrinime minėta, apklausos metu paaiškėjo, kad Tarnybos darbuotojai mano, kad Tarnyboje daugiausiai korupcijos apraiškų gali būti viešųjų pirkimų srityje (25,5 proc.), po 12,3 proc. mano, kad korupcijos apraiškos galimos įvaikinimo srityje, įdarbinimo srityje. Siūlytina Antikorupcijos komisijoje svarstyti paminėtose Tarnybos veiklos srityse arba vienoje iš jų pasirinktinai atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę.

Taip pat, siekiant sudaryti vienodas sąlygas asmenims kandidatuojančioms į darbo vietas Tarnyboje, pagal darbo sutartį, užtikrinant atrankos konkursų skaidrumą, siūlytina parengti darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, priėmimo į Tarnybą tvarką.

Maždaug pusę apklaustųjų (37,6 proc.) mano, kad korupcijos atsiradimo priežastis Tarnyboje galėtų įtakoti mažas atlygis. 30,7 proc. mano „kita“, (dėl nesąžiningumo, netinkamo darbo, pažinčių, klientų atsilyginimo ir pan.). 18,8 proc. mano, kad korupcijos apraiškos galimos dėl teisės aktų spragų ir 12,9 proc. mano, kad korupcijos apraiškos galimos dėl netinkamo darbo organizavimo, todėl siūlytina Tarnybos Žmogiškųjų išteklių valdymo skyriui ir Veiklos valdymo skyriui išanalizuoti

esamą situaciją Tarnybos teritoriniuose padaliniuose dėl darbo organizavimo ir darbuotojų veiklos kontrolės ypatumų (darbą organizuojančių ir kontroliuojančių asmenų tapačios funkcijos, vienodi darbo organizavimo ir kontrolės principai).

Dėl kokių priežasčių Tarnyboje dažniausiai galimi tarnybinės etikos pažeidimai, 33,7 apklaustųjų atsakė, kad dėl netinkamo vadovo bendravimo su pavaldžiais asmenimis (mobingas, piktnaudžiavimas įgaliojimais ir pan.). 6,6 proc. nurodė, kad dėl situacijų darbe buvo spaudimas iš vadovų dėl atitinkamo sprendimo priėmimo. Todėl tikslinga organizuoti mokymus Tarnybos vadovybei, skyrių vedėjams, vyresniesiems patarėjams ir patarėjams, turintiems pavaldžių asmenų, atitinkamomis darbo organizavimo, vadovavimo ir bendravimo su pavaldžiais asmenimis, grįžtamojo ryšio teikimo, psichologinio smurto (mobingo) prevencijos temomis, siekiant užkirsti kelią tarnybinės etikos pažeidimams dėl netinkamo vadovo bendravimo ir darbo organizavimo su pavaldžiais asmenimis ir siekiant vadovo ir darbuotojo dalykinio bendravimo.